

L'AJUNT DE LA BOTA

Vicent Grau

Vicent Grau, Ximo Caffarena, Miguel Àngel Talens, Josep Ortiz, Empar Vercher, Marisol Grau i Reme Gandia, l'Ajunt de la Bota ara.

Era l'estiu del 1969 quan un grup d'amics i amigues de Tavernes de la Vallldigna, en la comarca de la Safor, es reunia per a cantar, amb guitarres i altres instruments musicals, i amb l'únic propòsit de divertir-se. Era el mateix any en què l'home xafava la lluna, Salomé entonava el «Vivo cantando» i Fraga advertia que la universitat s'estava omplint d'anarquistes i subversius. Cap d'aquests joves havia sigut universitari i, potser per això, a ells no els movien interessos polítics ni ideològics, tot i que les lletres de les cançons que interpretaven —«No serem moguts», «Què se n'ha fet d'aquelles flors», «Si no em trobes darrere l'auto-bús», etc.— reflectien una sana motivació social.

Aquell grup prengué el nom de l'AJUNT DE LA BOTA, títol d'una cançó entonada antigament a Tavernes, la lletra de la qual recorda anècdotes dels 50, quan la gent a-

nava en carro per una calçada plena de pols, camí de la mar, a passar el cap de setmana.

L'Ajunt, l'Ajunt,
l'Ajunt de la Bota som,
tenim tots alegria
i disfrutem de bon humor.

Cavallers, no es fueu
de les llengües dels polítics.
A la mar se n'anem
a passar dies de festa.
Baix la barraca cantarem:
Visca l'Ajunt de la Bota!
L'Ajunt, l'Ajunt,
l'Ajunt de la Bota som,
tenim tots alegria
i disfrutem de bon humor.

Anem anant, anem anant,
setmana lista,
vorem l'eixida del sol
i el resplendor i el resplendor
de l'albereda
cantarem al rossinyol.

Xarra que xarra
passarem la carretera
i al "masero" saludem.
Ai què alegria,
ai què bon humor!
Som la bona gent del poble.

L'Ajunt, l'Ajunt,
l'Ajunt de la Bota som,
tenim tots alegria
i disfrutem de bon humor.

Durant els més de vint anys de vida, el grup no ha parat de reestructurar-se segons les situacions personals i de treball dels diferents components i ha evolucionat al ritme dels canvis socials i polítics de la societat. En total, vint-i-una persones li han dedicat temps i, sobretot, il·lusió. En la seua història podem distingir tres etapes.

La primera comença en un local poc espaiós on es reunien per a assajar. Guitarres, pandereta, *bongos*,

77

TEMPS ERA TEMPS

L'Ajunt de la Bota en la presentació de les festes locals de Tavernes, el 1977.

harmònica, contrabaix, magnetòfon i un cigarret sempre encès eren fidels companys en les llargues sessions d'assaig i de col·loqui. En aquell temps es duia el folk nord-americà i tots ells eren seguidors d'aquest moviment modern de cançó protesta, dels Beatles, dels espirituals negres i de les melodies tradicionals que interpretaven grups com Nuestro Pequeño Mundo, Mocedades, Agua-viva, Viva la Gente o Vino Tinto. Eren aleshores vuit components –Rammón i Miguel Moscad, Pep Montoya, Víctor Peris, Vicent Grau, Juanjo Muñoz, Rosa Mari Martí i M. Carmen Plancha–, el mateix nombre de membres que Nuestro Pequeño Mundo.

Als EUA s'estaven produint grans canvis socials –lluita pels drets civils, antiracisme, guerra del Vietnam, integració d'immigrants, etc.– i artistes com Bob Dylan («Escolta-ho en el vent», «Els temps estan canviant»), Pete Seegers («Què se n'ha fet d'aquelles flors?»), Peter, Paul and Mary («La guerra cruel») o Joan Baez («Tots junts vencerem»), ho reflectien en les seves composicions. A l'AJUNT DE LA BOTA li atreien aquestes cançons reivindicatives, les tonades de transfons social –«A veces me pregunto yo» (Richard Anthony)– i els negres espirituals –«Dalt del tren», «Jericó», «Kumbaià», «Si no em trobes darrere l'autobús», «Vull ser

lliure», «La vall del riu vermell», «No serem moguts», etc., totes traduïdes al català.

El repertori incloïa peces del folklore internacional –«Ole duli», suïssa; «Wimoweh», sud-africana; «Olé mulher rendeira», brasilera; «Hevenu Shalom», israelí; «Els macarrons», «Bella ciao», italianes; «Ai adéu, cara bonica», «Les pometes», catalanes, etc.

De Nuestro Pequeño Mundo van fer versions de «Banana Boat», «El arriero», «Áridos campos», «Solelades», «Los campanilleros», «Mulher rendeira», «Amen-Joshua fit the battle of Jerico», «Camino de Montijo», «Whisky en la jarra», «Me casó mi madre», «Sinner man», «M.T.A.», «O ken karange», «Tres hojitas madre», «Oleanna», «Coplas argentinas», etc. D'Agua-viva, «Poetas andaluces», de Rafael Alberti, i de La Trinca, «Hi ha gent que beu massa».

Només dues cançons de producció pròpia: «Et busquem Senyor», de caire religiós, i «La terretar», cançó d'animació infantil.

Les primeres actuacions són a Patró, Margarida, Tavernes, Simat (1969) i Llaurí (1970), però aviat es produeix una aturada de quasi dos anys perquè dos dels components –Vicent Grau i Miquel Moscad– es vinculen a un conjunt de música de ball.

El 1972 torna l'activitat i hi entren Reme Gandia, M. Encar-

na Gimeno, Josep Ortiz i Vicent Fenollosa. Actuen a Utiel, Sinarcas, el Palmar (1972), Guadassuar, Rafelbunyol, Benissivà, Bellreguard, Miramar, Tavernes (amb Pavesos) (1973), Benifairó i Rugat (1974).

El 1975 envien una gravació a «3 Programa 3» de TVE, espai musical amb una secció de cançó folklòrica tradicional. Els contesten que els avisaran per a participar, però passa l'estiu i el programa deixa d'emetre's.

Al País Valencià es posen de moda els festivals de folk i l'AJUNT DE LA BOTA participa als I i II Festival Folk de la Marina, en Teulada (1973 i 1974, tercer premi) –la III edició va ser suspesa per ordre governativa. Segon premi en el II Festival Folk d'Altea (1974) i en el II Festival de la Cançó d'Algemés (1975). En el Cultural 75 de Benidorm (1975) actuen junt als grups alacantins Mezcla Folk i Bórdón.

El fet que alguns dels components foren mestres destinats a pobles diferents i el cansament d'altres, motiva novament que cesse l'activitat del grup.

El 1977, dos anys després, tornen a ajuntar-se interessats pel folklore i la llengua autòctons. Casset i micròfon en mà, recopilen cançons valencianes –«Els panxuts», «Els ous de Pasqua», «Els rebutjats», «La tia Juliana», «Mareta» (en la

versió vallera)– especialment de Tavernes, que es cantaven a l'horta, als magatzems de taronja, en festes, etc., i que són quasi sempre sarsueles de l'època amb lletres de certa picardia adaptades per gent del poble. La dels «Ous de Pasqua», per exemple, ens conta les aventures d'una parelleta que es van posar a festejar en Pasqua i ell, seguint els costums del moment, havia de dur per a berenar els ous i la sobrassada. «Els Rebutjats», típica cançó de quadrilla, portaven «les cistelles plenes d'ous i faves per a berenar i les garrafes plenes per a poder traquejar i brindar». La temàtica de «La tia Juliana» versa sobre l'enfrontament entre dues bandes de música a Tavernes, la del Rabo i la del Tapó. Uns portaven un rabet en la solapa i els altres, un tapó a l'instrument musical. Segons la cançó, la tia Juliana, com era de la banda del Tapó, li va tallar el rabet al seu gat. La mateixa cançó fa una crítica de personatges locals.

Com alguns membres havien format part de la Coral Polifònica de Tavernes, incorporen al repertori cançons com «La barraca», popular de Tavernes, i el negre espiritual «Soon I will be done».

El mateix any actuen a Tavernes, en la presentació de les festes del poble. Una actuació de significat singular perquè eren les primeres festes que se celebraven

després de la mort de Franco. A l'acte, un recital de cançons en valencià, amb la quatrribarrada penjant de les guitarres, convidaren per primera vegada tot el poble i no a gent determinada com s'havia fet durant la dictadura.

L'arribada de la democràcia fa tornar la festa al carrer i s'organitzen els anomenats aplecs, actes a l'aire lliure que aconseguixen reunir un bon grapat de públic i d'artistes. A Tavernes es celebra el I Aplec a la Valldigna (1977) i l'AJUNT DE LA BOTA participa donant a conèixer el nou repertori.

Es torna a desfer el grup, entre d'altres coses perquè alguns dels components es dediquen a altres activitats musicals. Vicent i Marisol s'integren en una orquestrina i Josep Ortiz, Reme Gandia i Empar Vercher entren al Grup de Balls «La Vall de Tavernes».

El 1989, en el programa de Ràdio Valldigna «La nostra música, els nostres compositors», Josep i Vicent presenten una maqueta amb set cançons –«Els ous de Pasqua», «La raboseta», «L'Ajunt de la Bota», «Remeditos», «La cruel guerra», «La tia Juliana» i «Pep de Tono»– enregistrades per tots dos i Reme, i acompanyats per la rondalla del Grup de Balls.

El 1996, Vicent Grau posa la història del grup i algunes cançons i fotografies en Internet

(<http://www.ctv.es/USERS/vgrau/bota.htm>), i convoca a tots els que hi havien format part amb la finalitat d'assajar un repertori, enregistrar un CD i editar un cançoner. Tot i que la convocatòria reuneix a molts dels antics components, només sis queden en tornar a ajuntar-se: Reme Gandia, Marisol Grau, Josep Ortiz, Miguel Ángel Talens, Empar Vercher i Vicent Grau, autor de la iniciativa. A la convocatòria s'havia convidat Ximo Caffarena, músic destacat que ha format part, entre d'altres, d'Al Tall i d'Urbàlia Rurana, i que es brinda a coordinar el grup. El 1998 realitzen dues actuacions, una a Ondara, en la presentació de la XIII Trobada d'Escoles en Valencià de la Marina, i l'altra a Tavernes, en la presentació del VI Festival Sete sóis, Sete luas.

Fins ací arriba la història modesta de l'AJUNT DE LA BOTA, un grup amb una trajectòria curta en fama, però llarga en el temps que ha fet la seua aportació en la difusió del folklore internacional i en la recuperació de la cançó tradicional valenciana.

Actualment, Josep Ortiz, Reme Gandia, Marisol Grau, Empar Vercher, Vicent Grau i Ximo Caffarena, tenen en preparació l'enregistrament d'un CD de cançons nadalenques, sota la direcció d'aquest últim.

L'Ajunt de la Bota en el II Festival Folk de la Marina celebrat a Teulada el 1973.